

MATEUSZ DRZYMAŁA
ROBERT STRULAK

WARSZAWA, 20.01.2010

Steganograficzny komunikator w sieci LAN oparty o metodę PadSteg.

Spis treści

1. Opis systemu PadSteg	2
2. Decyzje projektowe	3
2.1. Wybór technologii	3
2.2. Najważniejsze metody biblioteki JNetPcap	3
2.2.1. Pobranie listy interfejsów	3
2.2.2. Przechwytywanie pakietów	3
2.2.3. Ustawienie filtru.....	4
2.2.4. Wysyłanie pakietu	4
2.3. Schemat komunikacji z wykorzystaniem zbudowanej aplikacji	4
2.4. Statystyka generowanego ruchu	6
3. Opis aplikacji	8
4. Testy	11
5. Podsumowanie	12
6. Bibliografia.....	12

1. Opis systemu PadSteg

Steganografia jest nauką, której celem jest przekazywanie informacji w taki sposób aby sam fakt wymiany informacji był ukryty. W przeciwieństwie do kryptografii nauka ta nie koncentruje się na szyfrowaniu wiadomości jednak na zapewnieniu poufności poprzez niejawną komunikację.

Spektrum doboru nośników steganograficznych jest ogromne. Mogą to być obrazy, dźwięki, pliki tekstowe czy nawet głowy niewolników (tatuowano informację na zgolonej głowie, następnie czekano aż włosy odrosną i wysyłano dany „nośnik” do odbiorcy). Ostatnia metoda jednak dawno już wyszła z użycia. W prezentowany przez nas systemie skupiamy się na tzw. Steganografii sieciowej, która jako nośnik informacji używa protokołów sieciowych.

System PadSteg jest przykładem steganografii sieciowej międzyprotokołowej. Jego działanie oparte jest o błędne dopełnianie ramek Ethernetowych. W sieciach LAN minimalna długość ramki wynosi 64B, stąd też każda krótsza ramka musi zostać dopełniona. Początkowo ustalono, że brakujące bajty będą zastępowane zerami, jednak jak się okazało, w zależności od producenta karty sieciowej czy jej sterownika dopełnienie to często zawiera różne znaki w szczególności części pamięci jądra systemu operacyjnego. Błędy związane z dopełnianiem wymienionych powyżej ramek, określane jako zjawisko *Etherleak* stwarza pewne możliwości, które może zostać użyte przez steganografię międzyprotokołową.

Działanie systemu PadSteg oparte jest o dopełnianie ramek Ethernetowych. W celu ustanowienia komunikacji należy wykonać następujące kroki:

1. **Inicjalizacja ukrytych węzłów** – węzeł, który chce rozpocząć komunikację rozsyła wiadomość ARP-Request. W dopełnienie ramki tej wiadomości znajdują się informacje, które pozwalają innym węzłom dowiedzieć się o istnieniu rozsyłającego węzła. Dopełnienie zawiera:
 - a) Losową liczbę RD,
 - b) Wynik funkcji skrótu obliczanej na podstawie wartości RD, adresu MAC nadawcy oraz identyfikatora protokołu – nośnika PID.

Następnie, każdy węzeł analizuje zawartość odebranej ramki, obliczana jest ta sama funkcja skrótu. Jeżeli wynik jest zgodny, to węzły są gotowe do rozpoczęcia komunikacji.

2. **Wymiana danych** – po ustalenie protokołu po którym będzie następowała komunikacja, wymiana danych może zostać rozpoczęta. Przykładowo jeżeli ustalono protokół TCP, ukryte informacje mogą być umieszczane w dopełnieniach wiadomości ACK wysyłanych np. podczas transferu plików między węzłami.

2. Decyzje projektowe

2.1. Wybór technologii

W celu zapewnienia niskopoziomowego dostępu do ramek sieciowych skorzystano z biblioteki JNetPcap napisanej w języku Java, która jest tzw „wrapperem” bibliotek Libpcap/Winpcap napisanych w językach C/C++, na których opiera się popularny sniffer sieciowy Wireshark. Jej metody umożliwiają dostęp do bufora ze wszystkimi bajtami każdej przechwyconej ramki. Dzięki temu jesteśmy w stanie zgodnie z wymaganiami projektowymi modelować przechwycone pakiety i wysyłać ukryte dane.

2.2. Najważniejsze metody biblioteki JNetPcap

Oto spis najważniejszych metod biblioteki JNetPcap, dzięki którym możliwe było zrealizowanie naszego projektu:

2.2.1. Pobranie listy interfejsów

```
List<PcapIf> alldevs = new ArrayList<PcapIf>();
    StringBuilder errbuf = new StringBuilder();

    int r = Pcap.findAllDevs(alldevs, errbuf);
    if (r == Pcap.NOT_OK || alldevs.isEmpty()) {
        System.err.printf("Can't read list of devices, error is
%s", errbuf.toString());
        return;
    }
```

Metoda ta zapewnia pobranie listy interfejsów sieciowych i uzyskanie informacji na temat tych interfejsów (adres Mac, Ip..)

2.2.2. Przechwytywanie pakietów

```
StringBuilder errbuf = new StringBuilder();

Pcap pcap = Pcap.openOffline("tests/test-afs.pcap", errbuf);

PcapPacketHandler<String> handler = new PcapPacketHandler<String>() {

    public void nextPacket(PcapPacket packet, String user) {

        System.out.println("size of packet is=" + packet.size());

    }

}

pcap.loop(10, handler, "jNetPcap rocks!");

pcap.close();
```

Oto przykład pętli która przechwytuje pakiety i każdorazowo przy pobraniu pakietu z sieci wywołuje metodę `handler.nextPacket(PcapPacket packet, String user)`. Dzięki temu możemy pobierać informacje na temat każdego przechwyconego pakietu i nim manipulować.

2.2.3. Ustawienie filtru

```
PcapBpfProgram program = new PcapBpfProgram();
String expression = "ether proto \\arp";

int optimize = 0; // 0 = false
int netmask =
Conversion.netmask(NetInterface.getDevice().getAddresses().get(0).getNetmask().getData());

if (pcap.compile(program, expression, optimize, netmask) !=
Pcap.OK) {
    System.err.println(pcap.getErr());
    return;
}

if (pcap.setFilter(program) != Pcap.OK) {
    System.err.println(pcap.getErr());
    return;
}
```

Dzięki filtrowi określoneemu przez wyrażenie „expression” mamy możliwość przechwytywania pakietów które spełniają wymagany przez nas warunek. Powyżej zamieszczony jest filtr który umożliwia przechwycenie pakietów z nagłówkiem ARP.

2.2.4. Wysyłanie pakietu

```
if (Pcap.isSendPacketSupported()) {

    pcap.sendPacket(packet.getByteArray(0, packet.size()));
}
else if (Pcap.isInjectSupported()) {

    pcap.inject(packet.getByteArray(0, packet.size()), 0, packet.size());
}
```

Dzięki tym metodą jesteśmy w stanie wysłać zmodyfikowany przez nas pakiet.

2.3. Schemat komunikacji z wykorzystaniem zbudowanej aplikacji

Faza I – Inicjalizacja ukrytych węzłów

Pierwszym etapem komunikacji między ukrytymi węzłami, korzystającymi z komunikatora PadSteg jest rozesłanie informacji o swojej dostępności. Jest to realizowane w następujący sposób:

- a) W momencie włączenia aplikacji ukryty węzeł rozsyła wiadomość ARP-Request na adres rozgłoszeniowy. Wiadomość ta zawiera niezerowe dopełnienie ramki Ethernet składające się z losowej liczby (RD) oraz wyniku działania funkcji skrótu wyliczonego na podstawie adresu MAC nadawcy, zawartości pola RD oraz wartości Identyfikatora Protokołu\Dostępności-nośnika (PID). W polu PID w fazie I znajdują się informacje o dostępności węzła.
- b) Inny ukryty węzeł, który ma włączoną aplikację w momencie odebrania wiadomości ARP-Request o dostępności wysyła wiadomość ARP z inną wartością PID potwierdzając otrzymanie wiadomości o dostępności tego węzła i jednocześnie potwierdza, iż jest gotowy do przeprowadzenia rozmowy.

Oto tabela z przypisanymi wartościami identyfikatora PID:

Protokół	PID	Znaczenie
TCP	1	komunikacja przy użyciu protokołu TCP
ICMP	2	komunikacja przy użyciu protokołu TCP
ARP	3	komunikat Dostępności
ARP	4	komunikat potwierdzający odebranie ARP - PID=3 i potwierdzenie gotowości rozmowy

Podczas wysyłania wiadomości ARP-Request bądź ARP-Reply wykorzystywane są 42 bajty, pozostałe 18 wykorzystano w następujący sposób:

Każdy z ukrytych węzłów, który odebrał wiadomość ARP-Request zobligowany jest do analizy zawartości dopełnienia ramki Ethernetowej, a następnie wyliczenia skrótów R_H wykorzystując ustaloną funkcję skrótu MD5 na bazie odebranych wartości: adresu MAC nadawcy (SR_MAC), zawartości pola RD oraz ustalonych wartości:

$$R_H = H(PID \parallel RD \parallel SR_MAC)$$

Standardowo wpis w lokalnej tablicy ARP (ARP cache) hosta, jeśli nie został odświeżony, ulega usunięciu w przedziale od 1 do 20 minut w związku z tym każdy węzeł wysyła wiadomość rozgłoszeniową z informacją o swojej dostępności co 10 minut.

Faza II – Inicjalizacja protokołu nośnika steganogramu

Po uzyskaniu informacji o dostępności ukrytych węzłów zestawiamy połączenie z dostępnym użytkownikiem. Wykonujemy to w następujący sposób:

- a. Wysyłamy wiadomość ARP z odpowiednią wartością PID (PID=1 – protokół TCP, PID=2 – protokół ICMP) do dostępnego użytkownika, oznaczając wybór protokołu przez który będzie się komunikował z drugim rozmówcą.
- b. Odbiorca po przechwyceniu ramki od nadawcy i akceptacji rozmowy wysyła wiadomość ARP z wartością PID oznaczając wybór protokołu przez który będzie się komunikował z drugim rozmówcą.

Faza III – Ukryta wymiana danych

W przypadku protokołu TCP musi nastąpić generacja pakietów TCP-ACK między użytkownikami. W związku z tym można przykładowo pobierać plik za pomocą protokołu FTP od użytkownika z którym użytkownik pobierający będzie się komunikował przez protokół TCP. Ukryta informacja umieszczona jest w ostatnich 6 Bajtach ramki zawierającą wiadomość typu TCP-ACK .

W przypadku protokołu ICMP nie ma konieczności generowania ruchu. Pakiety są wysyłane z częstością określoną w kolejnym punkcie. Wysyłane są wiadomości typu ICMP-Echo Request. Ukryta informacja umieszczona jest w ostatnich 18 Bajtach ramki zawierającą wiadomość typu ICMP – Echo Request .

Każdy użytkownik komunikatora posiada listę ukrytych węzłów : Nazwa odbiorcy oraz przypisany do niego adres IP. Informacje te przechowuje w pliku konfiguracyjnym. Posiada on informacje również o zestawianych połączeniach między innymi ukrytymi węzłami.

2.4.Statystyka generowanego ruchu

Wybór protokołów służących do komunikacji, jak również częstość wysyłania informacji oparliśmy analizą ruchu sieci lokalnej zamieszczonej w artykule : „System steganograficzny oparty na niepoprawnym dopełnianiu ramek” opracowany przez Bartosza Jankowskiego, Wojciech Mazurczyka i Krzysztofa Szczypiorskiego.

Statystyka:

- Prawie 93% przechwyconych protokołów to protokoły bazujące na TCP
- Protokół ICMP - głównie wiadomości Echo Request i Echo Reply stanowi ok. 2.5% całkowitego ruchu
- Prawie 5% całkowitego ruchu stanowiły ramki z niepoprawnym dopełnieniem

Obliczenia:

$$\underline{93\% * 5\% = 4,65\% \approx 5\%}$$

$$\underline{2.5\% * 5\% = 0,125\%}$$

Decyzje projektowe:

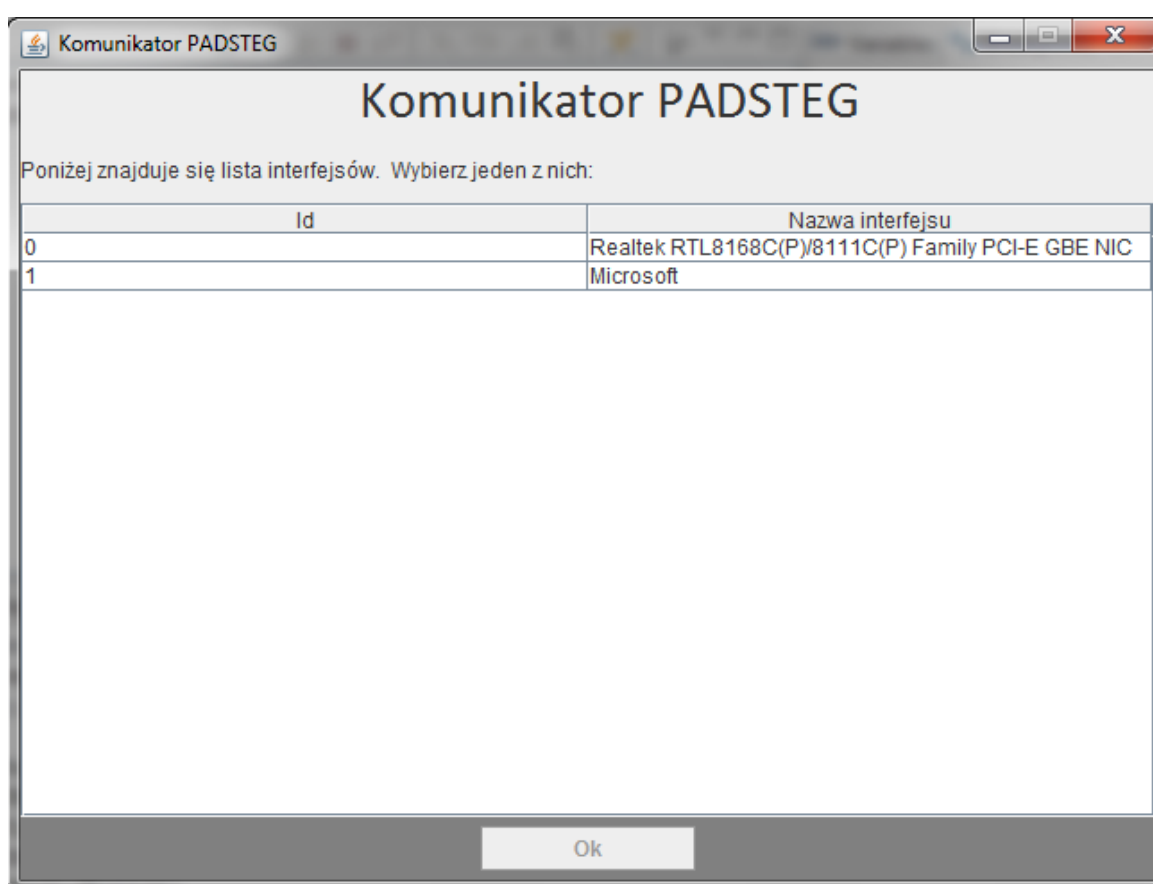
- Podczas rozmowy opartej o protokół TCP będziemy wysyłać pakiety z częstością: jedna wysłana ramka na 20 przechwyconych ramek typu Tcp-Ack.
- Podczas rozmowy opartej o protokół ICMP będziemy wysyłać pakiety z częstością: jedna wysłana ramka na 800 przechwyconych (w tym przypadku nie ma ograniczenia co do przechwyconych pakietów).

3. Opis aplikacji

Aplikacja została napisana w języku JAVA przy użyciu biblioteki SWING. W celu uzyskanie możliwości dostępu do ramek skorzystaliśmy z biblioteki jNetPcap, która jest „wrapperem” biblioteki LibPcap/WinPcap.

Po uruchomieniu aplikacji pojawia się następujący ekran:

Ekran nr.1

Ekran wyświetla wszystkie interfejsy kart sieciowych zainstalowane w danym komputerze. Po wyborze jednego z interfejsów należy zatwierdzić swoją decyzję przyciskiem OK. Przed przełączeniem się na następny ekran pojawi się komunikat, który umożliwia rezygnację z wyboru bądź jej zatwierdzenie. Akceptacja komunikatu spowoduje pojawienie się następującego ekranu.

Ekran nr.2

The screenshot shows the 'Komunikator PADSTEG' application window. It has a title bar with standard Windows window controls. The main area is divided into two sections. The top section contains three input fields: 'Twój adres MAC' with the value '00 23 54 43 22 06', 'Twoje IP' with the value '10.1.0.40', and 'Twój interfejs' with the value 'Realtek RTL8168C(P)/8111C(P) Family PCI-E GBE NIC'. Below these fields are two tabs: 'Kontakty' (selected) and 'Inne rozmowy'. The 'Kontakty' tab displays a table with three columns: 'Nazwa Kontaktu', 'Adres IP', and 'Dostępność'. The table contains four rows of contact information. At the bottom of the window is a large button labeled 'Rozmawiaj'.

Nazwa Kontaktu	Adres IP	Dostępność
Robert	10/1/0/40	Dostępny
Mateusz	10/1/0/50	Niedostępny
Rozik	10/1/0/185	Niedostępny
Zgier	10/1/0/20	Niedostępny

Ekran składa się z dwóch części. Pierwsza przedstawia parametry wybranej karty sieciowej, druga natomiast prezentuje tabelę zawierającą listę użytkowników wczytaną z pliku konfiguracyjnego. Tabela zawiera trzy kolumny, z których godną szczególnej uwagi jest trzecia ponieważ wyświetla aktualny status użytkowników. Status „Dostępny” oznacza, że użytkownik posiada włączoną aplikację oraz jest gotowy na inicjację komunikacji. Zakładka „Inne rozmowy” przedstawia inne rozmowy prowadzone przez użytkowników z naszej listy.

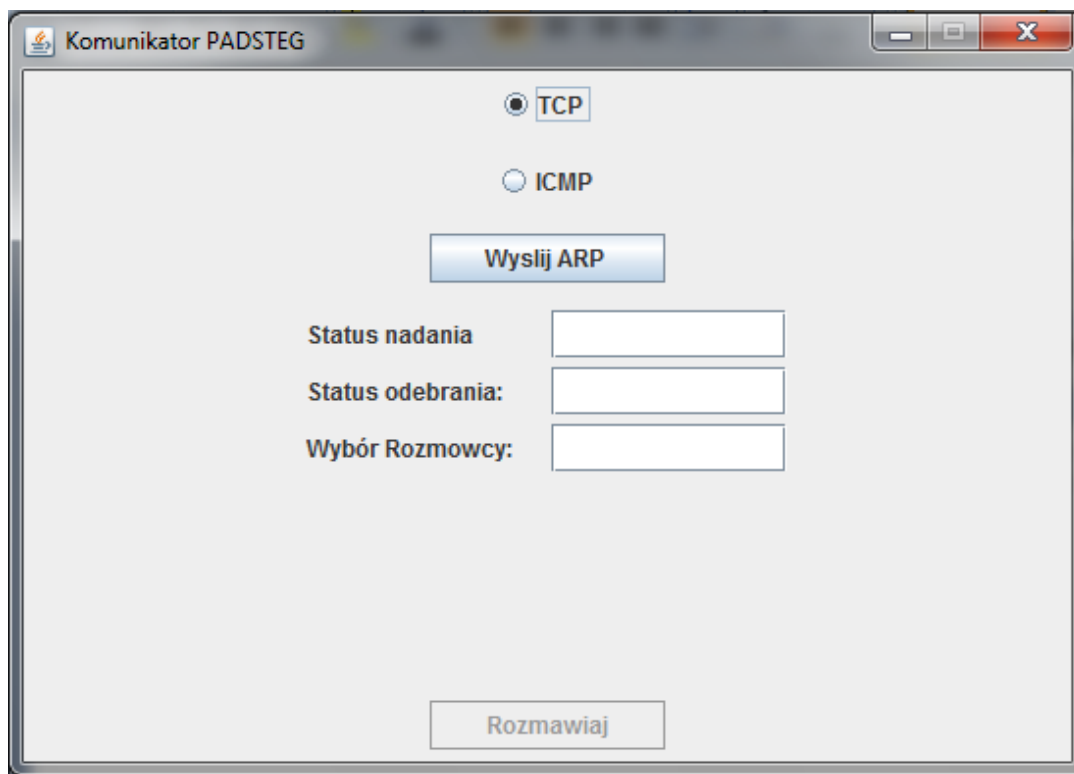
Ekran nr.3

The screenshot shows the 'Komunikator PADSTEG' application window with the 'Inne rozmowy' tab selected. The top section with network configuration is identical to the previous screenshot. The 'Inne rozmowy' tab displays a table with four columns: 'Nadawca', 'Odbiorca', 'Prot_Nad.', and 'Data'. The table contains two rows of conversation data. At the bottom of the window is a button labeled 'Ok'.

Nadawca	Odbiorca	Prot_Nad.	Data
10/1/0/50/	10/1/0/20/	TCP	2011-01-21 19:18:24.1824
10/1/0/50/	10/1/0/185/	TCP	2011-01-21 19:18:39.1839

Po wybraniu użytkownika z listy a następnie naciśnięciu przycisku „Rozmawiaj”(Ekran nr.2) pojawia się następujący ekran.

Ekran nr.4

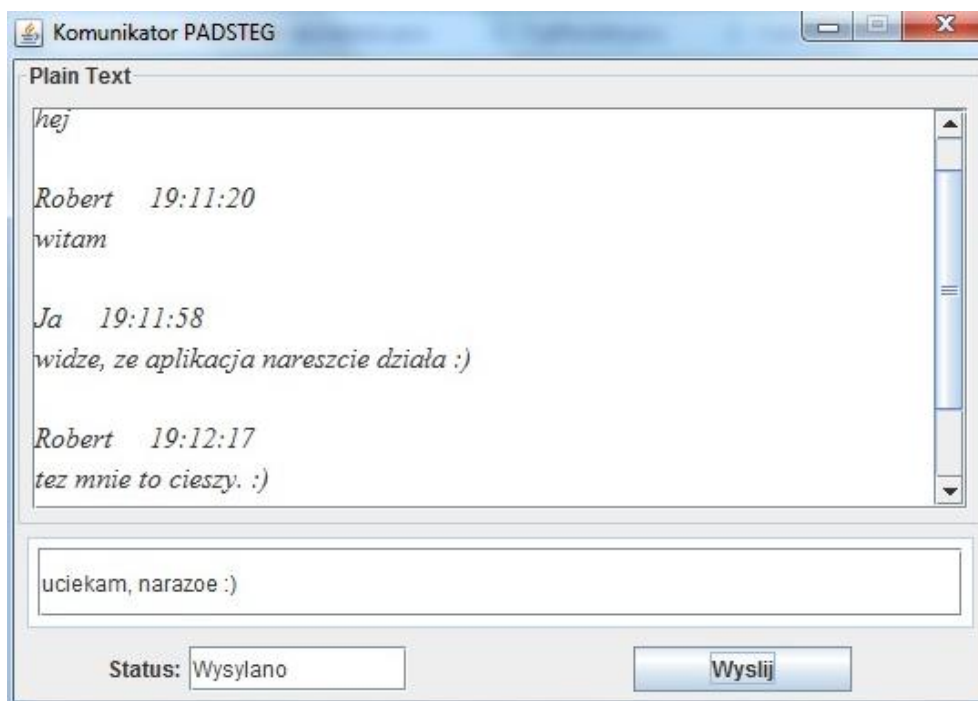
The screenshot shows a window titled "Komunikator PADSTEG". Inside, there are two radio buttons for protocol selection: "TCP" (selected) and "ICMP". Below them is a blue button labeled "Wyslij ARP". Further down are three text input fields with labels: "Status nadania", "Status odebrania:", and "Wybór Rozmowcy:". At the bottom center is a button labeled "Rozmawiaj".

Ekran przedstawia odpowiednio statusy nadania, odebrania oraz protokół, który został wybrany przez naszego rozmówcę. Umożliwia on również wybór protokołu po którym ma następować komunikacja, w naszym przypadku są to protokoły TCP oraz ICMP. Wybór naszego rozmówcy w żaden sposób nie wpływa na naszą decyzję, dla przykładu jedna strona może używać protokołu ICMP druga natomiast TCP.

W przypadku wybranie jako nośnika protokołu ICMP, należy ręcznie(np. przy użyciu konsoli) wysłać ping do użytkownika, z którym próbujemy nawiązać kontakt. Po wykonaniu tej operacji przycisk „Rozmawiaj” zostaje uaktywniony. W przypadku korzystania z protokołu TCP należy wcześniej zainicjować jakieś połączenie TCP, może być to np. pobieranie pliku.

Po wysłaniu a następnie odebraniu wiadomości ARP można rozpocząć rozmowę. Kliknięcie przycisku „Rozmawiaj” powoduje pojawienie się następującego ekranu.

Ekran nr.5

Jak widać ekran przedstawia główne okno rozmowy. Do wiadomości poszczególnych użytkowników dopisywane są odpowiednio: nazwa użytkownika oraz godzina wysłania wiadomości. Wysłanie wiadomości może być inicjowane przez wybranie przycisku „Wyslij” bądź przez naciśnięcie przycisku „Enter”.

4. Testy

Podczas tworzenia oprogramowania komunikatora zostały przeprowadzone testy w sieci akademickiej, w akademiku D.S. Riviera.

a) Protokół TCP

W założeniach projektowych przyjęto zasadę, że pakiety z ukrytymi danymi wysyłane będą co 20 przechwyconych pakietów TCP- Ack. Testy przeprowadzone zostały przy wykorzystaniu protokołu FTP, który korzysta z protokołu TCP. Podczas obustronnego ściągania plików zostało wygenerowanych wiele pakietów TCP-Ack. Zapewniło to

doskonałą płynność w wysyłaniu i odbieraniu wiadomości. Nie zauważono zbyt dużej różnicy między wysyłaniem ukrytych danych co 20 pakietów a wysyłaniem tych danych co 200 pakietów.

b) Protokół ICMP

W założeniach projektowych przyjęto zasadę, że pakiety z ukrytymi danymi wysyłane będą co 800 przechwyconych pakietów w sieci. Testy pokazały, iż korzystanie wyłącznie z tego protokołu nie zapewniło płynności w wysyłaniu wiadomości, pakiety były wysyłane relatywnie rzadko.

c) ICMP –TCP

Korzystanie z po jednej stronie z protokołu TCP a po drugiej z protokołu ICMP przyniosło zdecydowanie lepsze rezultaty. Testy przeprowadzono ponownie przy użyciu protokołu FTP. Dzięki generowaniu dodatkowego ruchu (jeden z uczestników rozmowy ściągał plik od drugiej uczestnika) można było szybciej wysłać pakiety typu ICMP z ukrytymi danymi. Wysyłanie pakietów typu Tcp-Ack spowodowało niezmienną, bardzo dobrą dynamikę wysyłania wiadomości.

5. Podsumowanie

Komunikator PadSteg okazał się bardzo dobrym narzędziem steganograficznym. Zaproponowany przez nas prototyp komunikatora opierający się o zasadę działania metody międzyprotokołowej steganografii sieciowej typu PadSteg przyniósł zadowalające rezultaty. Dobrym sposobem komunikacji okazuje się korzystanie z różnych protokołu : TCP- ICMP podczas pojedynczej rozmowy. Zmniejsza ono wykrywalność prowadzonej komunikacji, ponieważ zachowanie uczestników rozmowy imituje zachowanie zwykłego uczestnika sieci. Dzięki generowaniu dodatkowego ruchu związanego z wykorzystaniem protokołu FTP , który korzysta z potwierdzeń typu Tcp-Ack dynamika wysyłania pakietów typu ICMP jest zadowalająca. Korzystanie obustronne z protokołu TCP przynosi bardzo dobre rezultaty, lecz niestety zbyt częste korzystanie z tej metody może pomóc w wykryciu uczestników tajnej rozmowy, ponieważ zbyt częste obustronne przykładowo ściągnięcie plików w tym samym momencie może budzić podejrzenia.

Prototyp Komunikatora PadSteg jest narzędziem, który powinien w przyszłości być rozwijany. Wykorzystanie większej liczby protokołów i częste przełączanie umożliwi ograniczenie wykrywalności prowadzonej rozmowy do minimum.

6. Bibliografia

1. D.E. Comer „Sieci komputerowe i intersieci”
2. RFC 792: TCP, RFC 793: ICMP